

**GHENT
UNIVERSITY**

GEZONDHEIDSONGELIJKHEID TERUGDRINGEN:

YES YOU CAN!

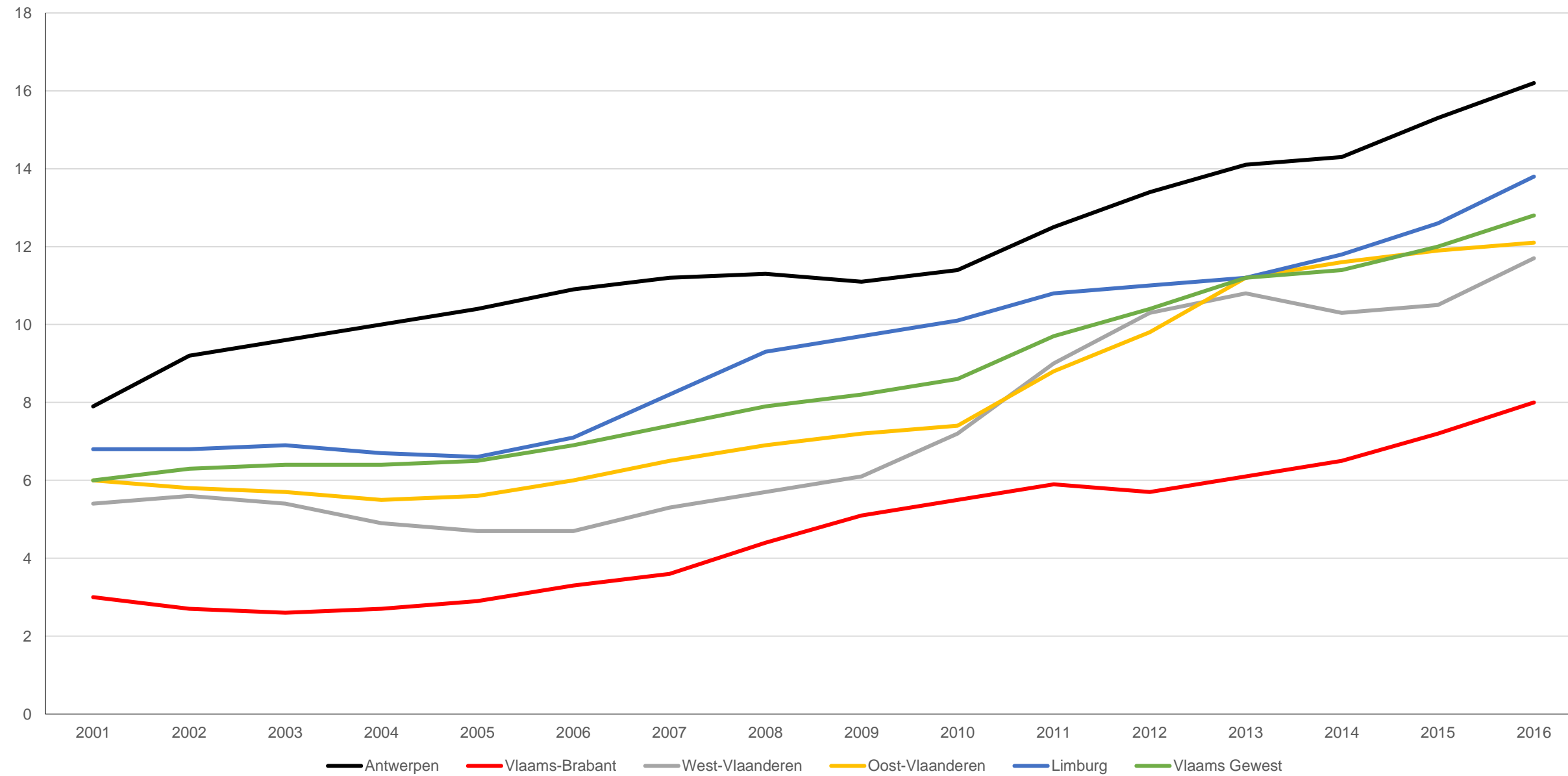
Prof. dr. Sara Willems – 10de EXPOO congres: Elk gezin telt!

In een gemiddelde klas in Vlaanderen groeien
gemiddeld 3 kinderen op in armoede

KANSARMOEDE BIJ KINDEREN IN VLAANDEREN

Bron: Kind & Gezin (2017)

Hoger diploma? 84 jaar (jongens)

Lager diploma? 74 jaar (jongens)

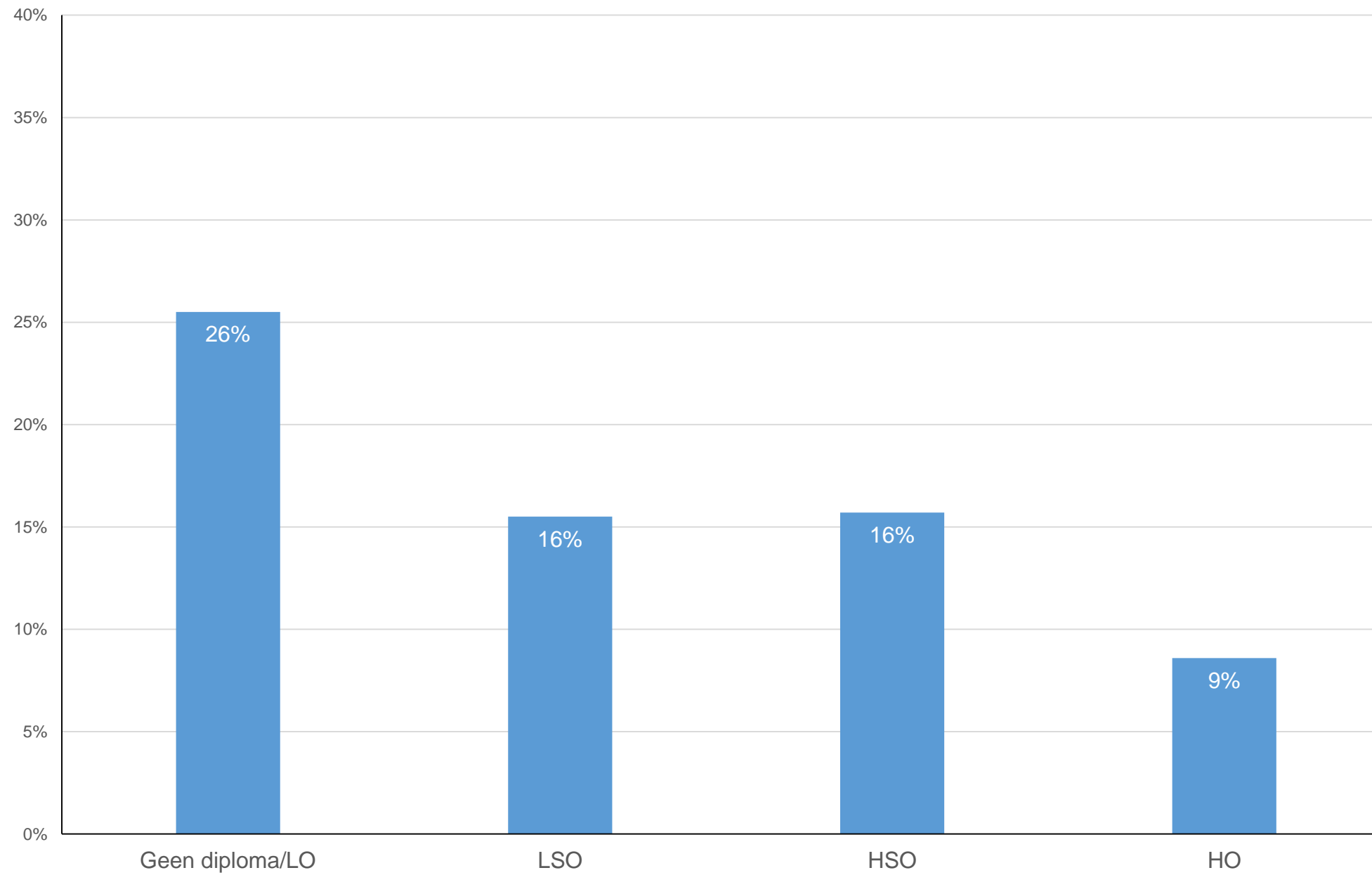
Hoger diploma? 84 jaar (jongens) / 86 jaar (meisjes)
Lager diploma? 74 jaar (jongens) / 83 jaar (meisjes)

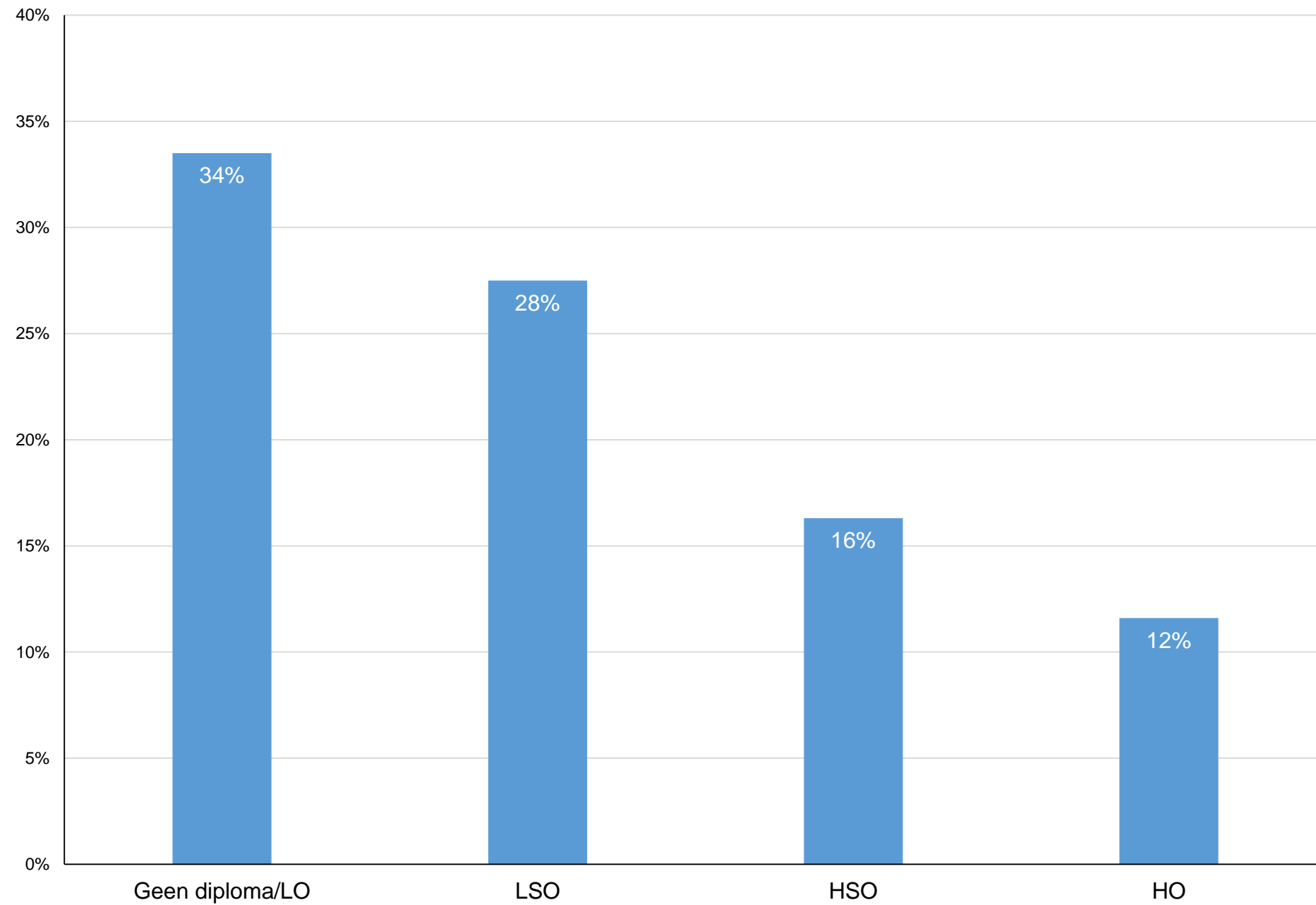
Gezondheid wordt in belangrijke mate bepaald
door de plaats waar je wieg staat

% VLAMINGEN MET DEPRESSIEVE KLACHTEN

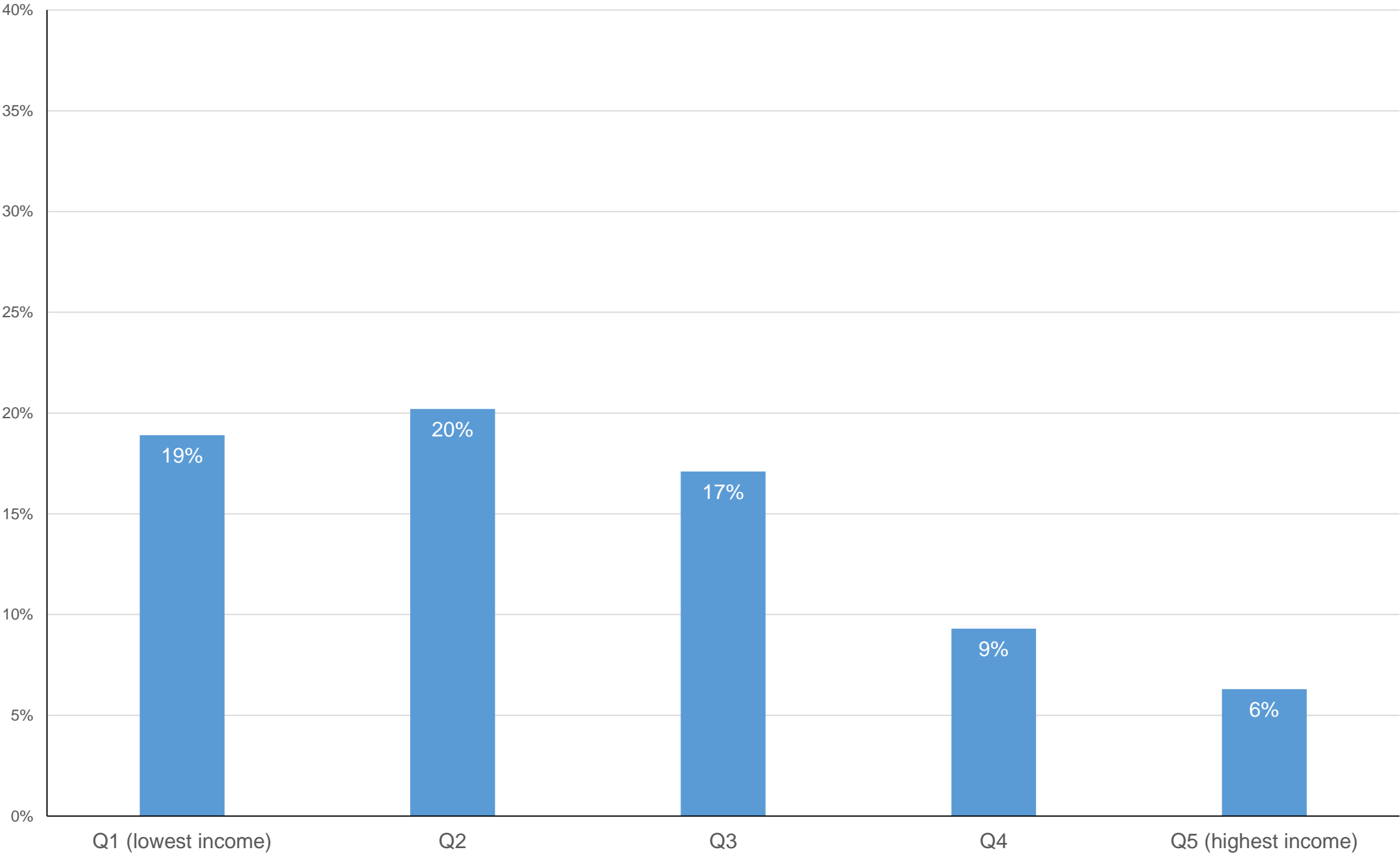
Bron: HIS/WIV (2013)

% VLAMINGEN MET HYPERTENSIE

Bron: HIS/WIV (2013)

% VLAMINGEN MET MULTIMORBIDITEIT

Bron: HIS/WIV (2013)

Sociale ongelijkheid

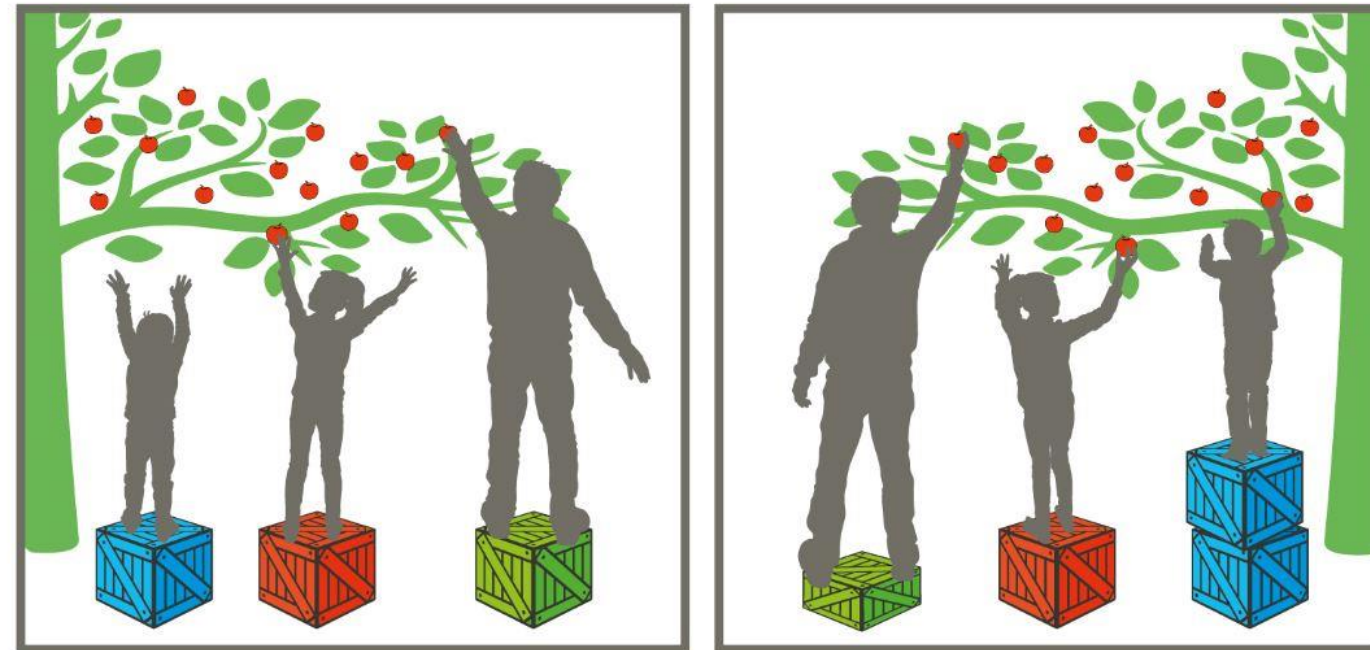
systematische verschillen in gezondheid

tussen sociale groepen

waarbij sociale mechanismen aan de oorsprong liggen

Vermijdbaar & onrechtvaardig

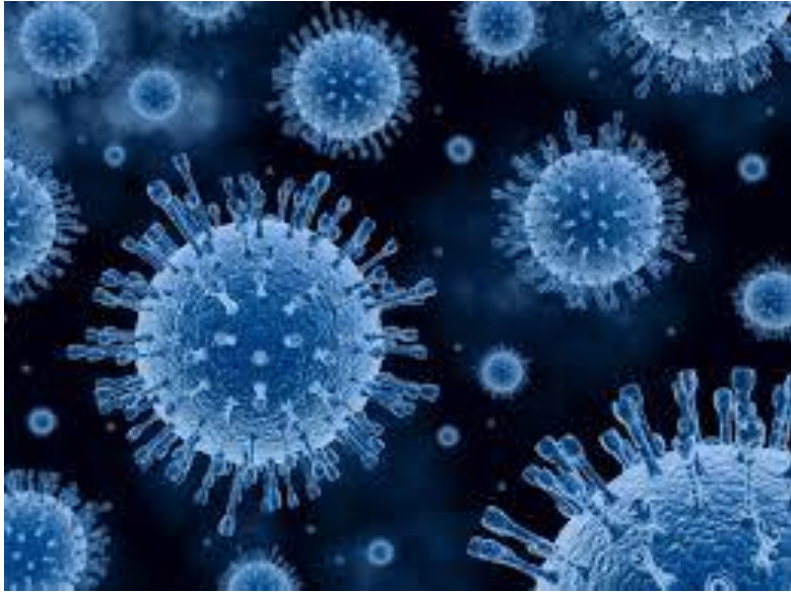
De aanpak van gezondheidsongelijkheid
is een kwestie van sociale rechtvaardigheid

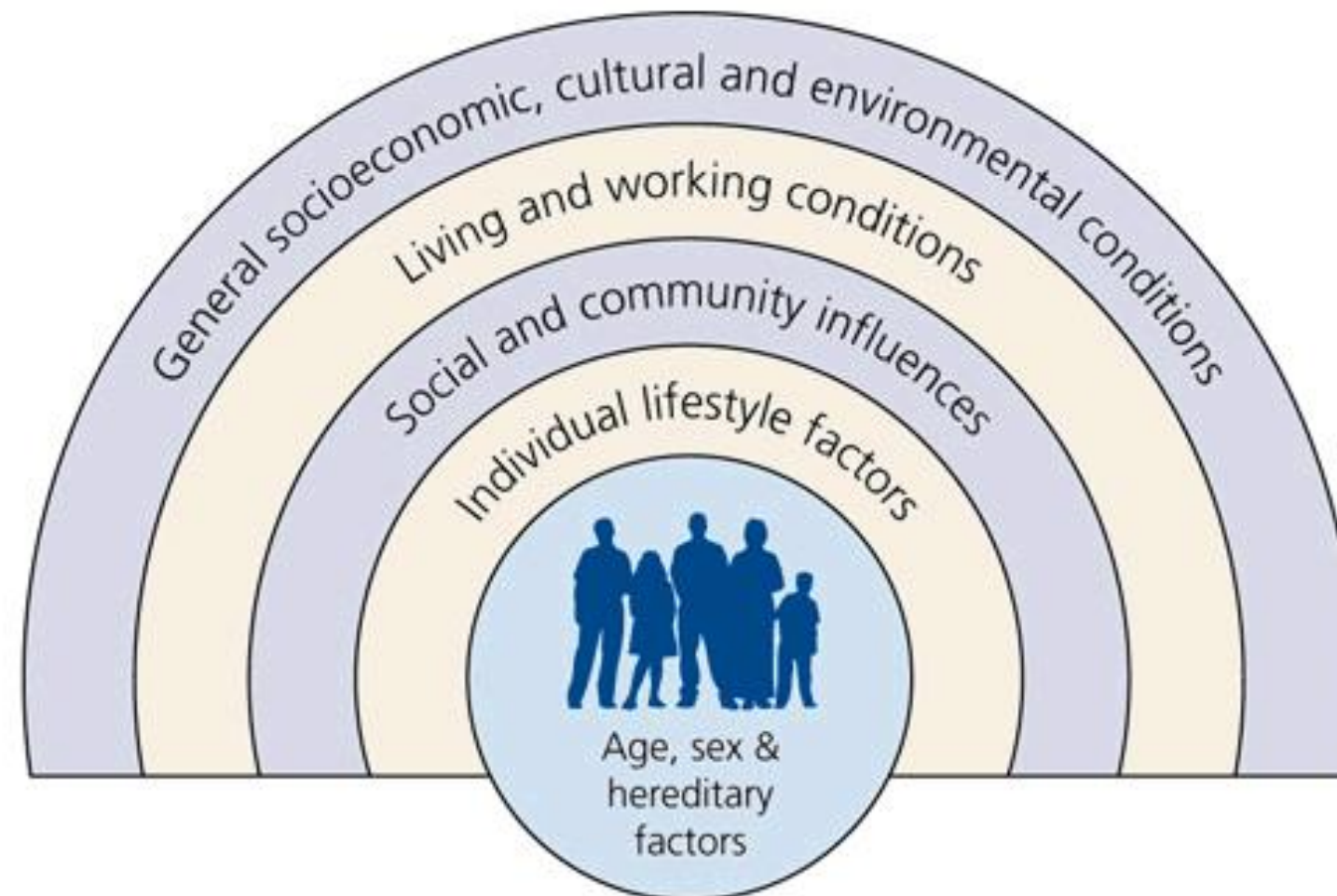
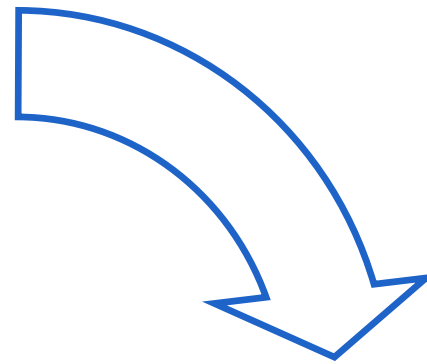
ELK GEZIN TELT

SOCIALE ONGELIJKHEID AANPAKKEN?

WAT BEPAAALT GEZONDHEID?

... DE SOCIALE DETERMINANTEN VAN GZH

HOE SOCIALE ONGELIJKHEID AANPAKKEN?

Michael Marmot

Brits medicus en epidemioloog

Hoogleraar epidemiologie en volksgezondheid aan het University College London (UCL)

Whitehall studies (1970's): 13.000 ambtenaren
link tussen ambtenarenstatus en gezondheid!

Director of the Institute of Health Equity (UCL)

Geef elk kind de beste start in het leven.

Geef elk kind de beste start in het leven

Kinderen als doelgroep ...

[Home](#) | [Mijn Kind en Gezin](#) | [extranet Artsen](#)

Kind & Gezin

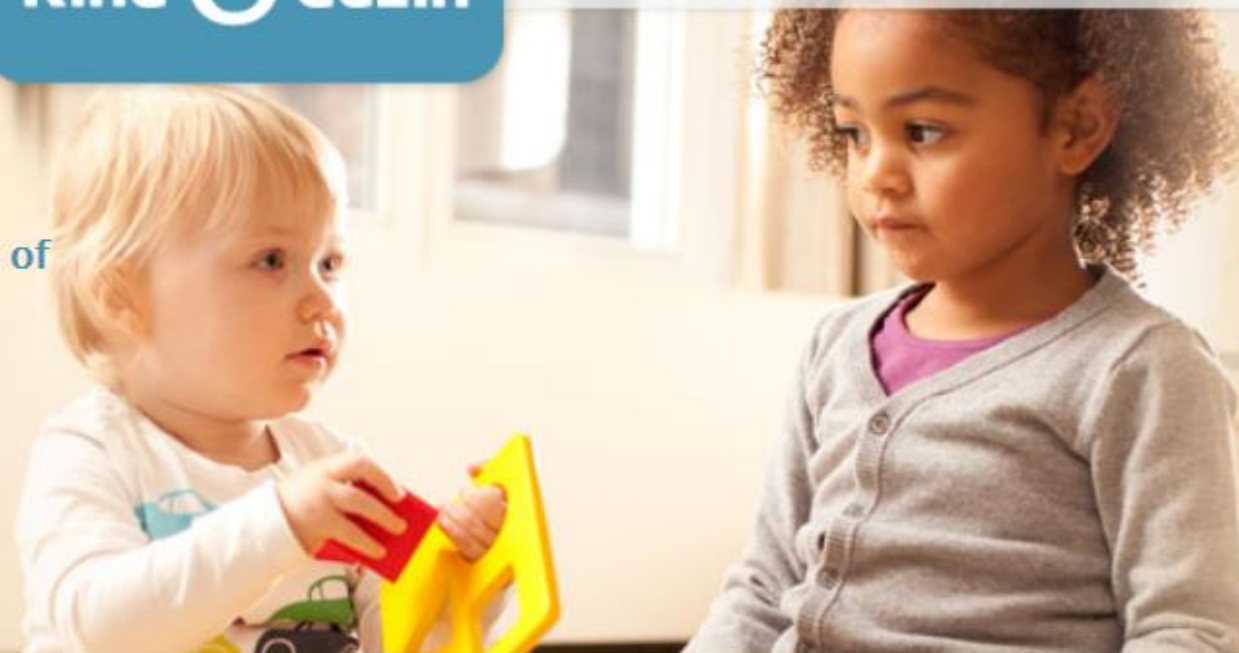
zoeken

fr en

» Uitgebreid zoeken

Kind en Gezin wil, samen met zijn partners, voor elk kind, waar en hoe het ook geboren is of opgroeit, zo veel mogelijk kansen creëren.

[Alles over Kind en Gezin](#) >

Geef elk kind de beste start in het leven

Maar ook als hefboom.

https://gezonde.stad.gent/project/mz

Google View this page in: English Translate Turn off for: Dutch Options

HOME WEGWIJS IN GEZONDHEIDSZORG GEZONDHEIDSTIPS GEZONDHEIDSBELEID ACTIES IN BEELD GEZONDHEID IN CIJFERS

Home > Acties in beeld > Stadsbrede projecten in Gent > Maand van de tand

Maand van de tand

Hageiwit & Ridder Fonkelstein

Problemanalyse:

Er is nog heel wat verbetering mogelijk op vlak van mondhygiëne en onze bezoeken aan de tandarts, en dan zeker bij mensen in kwetsbare posities in Gent. Recente gegevens van Gentse Universiteit tonen aan dat 18% van de Gentse kleuters cariës of gaatjes in de tanden heeft. Dit terwijl de meeste behandelingen voor jongeren tot 18 jaar volledig terugbetaald worden. Naast poetsen en het bezoek aan de tandarts is ook de relatie met voeding en consumptie van frisdranken cruciaal.

Geef elk kind de beste start in het leven.

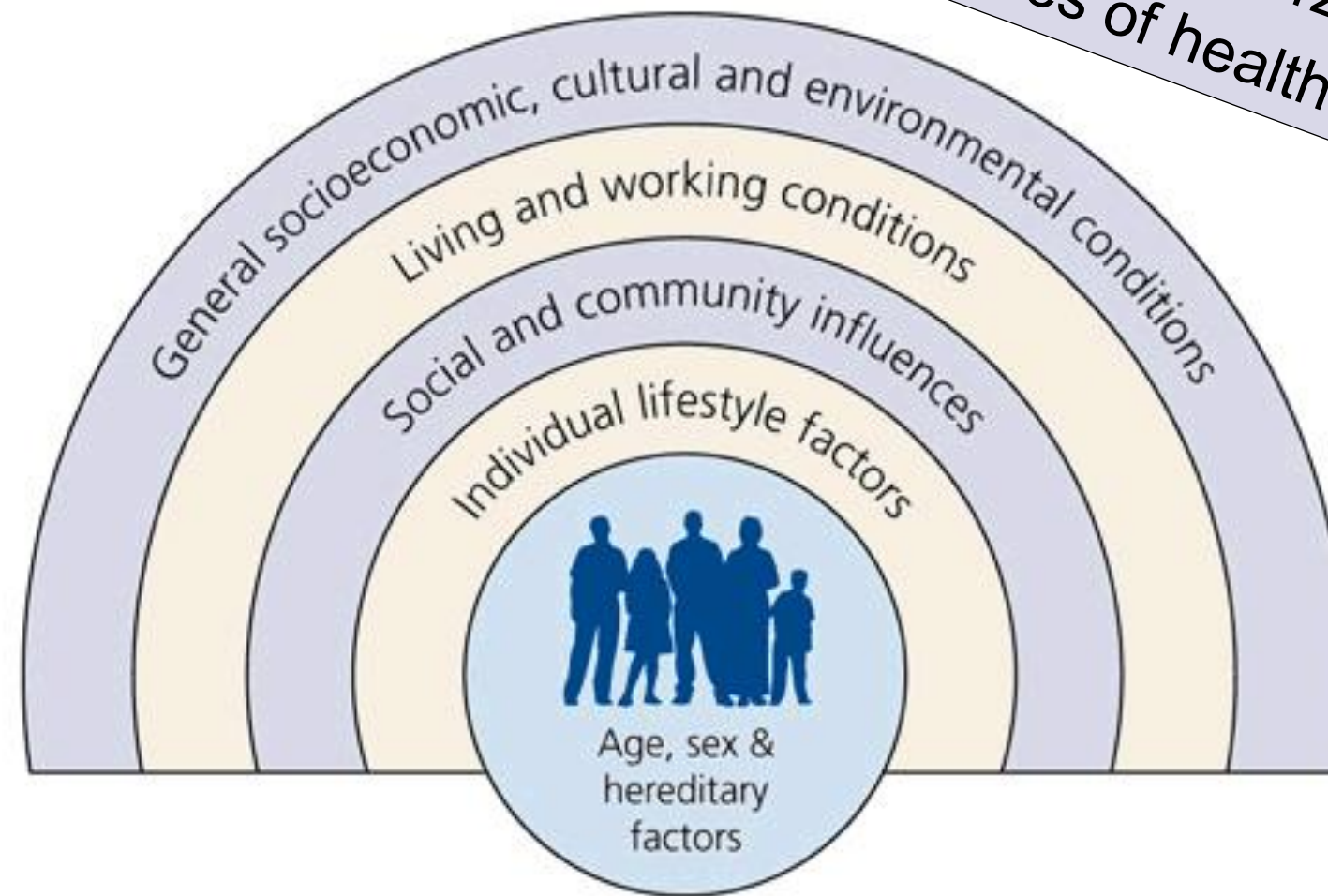
Gezonde levensomstandigheden voor iedereen.

Gezonde levensomstandigheden voor iedereen.

Wat is de oorzaak van de oorzaak?
Upstream causes of health

Gezonde levensomstandigheden voor iedereen.

HOME WEGWIJS IN GEZONDHEIDSZORG GEZONDHEIDSTIPS GEZONDHEIDSBELEID ACTIES IN BEELD GEZONDHEID IN CIJFERS

Home > Acties in beeld > Stadsbrede projecten in Gent > Maand van de tand

Maand van de tand

Hageiwit & Ridder Fonkelstein

Probleemanalyse:

Er is nog heel wat verbetering mogelijk op vlak van mondhygiëne en onze bezoeken aan de tandarts, en dan zeker bij mensen in kwetsbare posities in Gent. Recente gegevens van Gentse Universiteit tonen aan dat 18% van de Gentse kleuters cariës of gaatjes in de tanden heeft. Dit terwijl de meeste behandelingen voor jongeren tot 18 jaar volledig terugbetaald worden. Naast poetsen en het bezoek aan de tandarts is ook de relatie met voeding en consumptie van frisdranken cruciaal.

De oorzaak van de oorzaken aanpakken:

- opvoedingsondersteuning
- toegankelijkheid tandartsen
- wetgeving derde betaler

Oral Health Policy Approaches

Fig. 1. Upstream/downstream: options for oral disease prevention.

Watt. Community Dent Oral Epidemiol 2007.

Geef elk kind de beste start in het leven.

Gezonde levensomstandigheden voor iedereen.

De gezondheidszorg als strijd tegen ongelijkheid.

De gezondheidszorg als strijd tegen ongelijkheid.

Hoe kan gezondheidszorg bijdragen tot de reductie van sociale gezondheidsverschillen?

Door het verlenen van billijke/rechtvaardige gezondheidszorg
?

De **toegankelijkheid** van zorg, het **proces** van zorgverlening en de **uitkomst** van zorg moet variëren ngl. de **zorgnood** van de patiënt en niet ngl. andere patiëntenkenmerken zoals opleiding, inkomen, geslacht, ethnische achtergrond, ...

De gezondheidszorg als strijd tegen ongelijkheid.

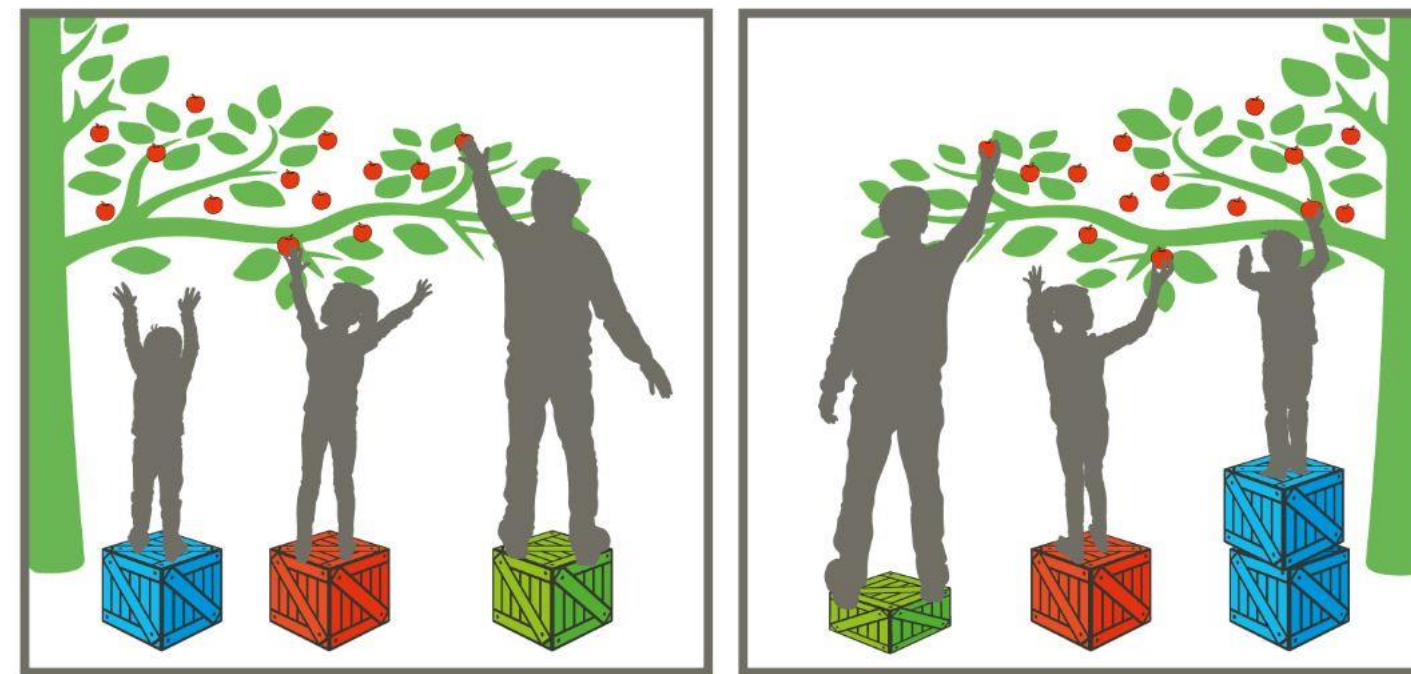
Dezelfde zorg voor iedereen?

De gezondheidszorg als strijd tegen ongelijkheid.

Dezelfde zorg voor iedereen? Of net niet?

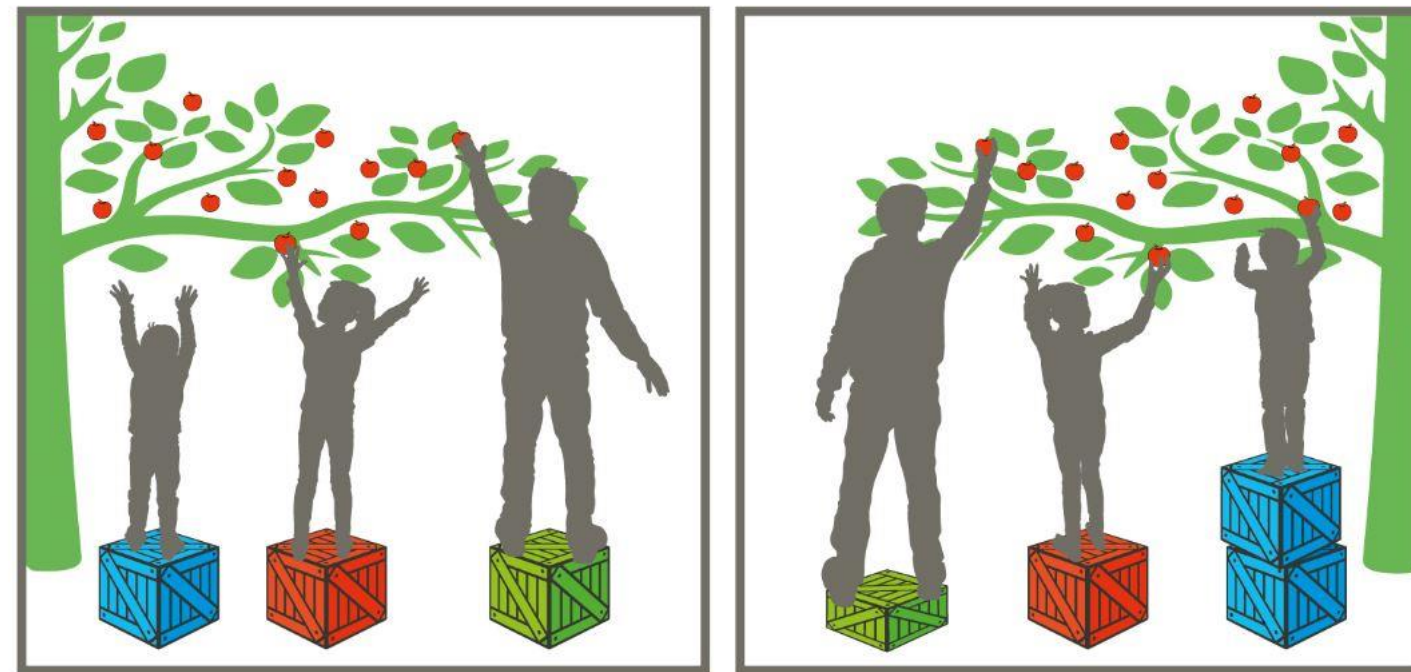

Proportioneel universalisme

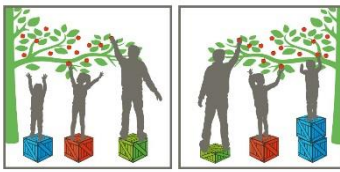
De gezondheidszorg als strijd tegen ongelijkheid.

Dezelfde zorg voor iedereen? Of net niet?

Proportioneel universalisme

Gelijk doen voor iedereen is ongelijkheid creëren

UNIVERSEEL

Alle vrouwen in Vlaanderen 25 – 64 jaar

- Uitnodigingsbrief
- Herinneringsbrief
- Terugbetaling labo-analyse uitstrijkje

PROPORTIONEEL

Niet-gescreende vrouwen

- Extra herinneringsbrief van huisarts (proefproject)
- Extra aangesproken door de huisarts (proefproject)
- Aanbieden zelf-afname test (proefproject)

Intensiteit en specificiteit variëren

DeSLOEP

VZW

Geef elk kind de beste start in het leven.

Geef iedereen de kans eigen talenten te ontwikkelen
en geef controle over zijn/haar eigen leven.

Equity, ook in beleid en dienstverlening.

Gezonde levensomstandigheden voor iedereen.

Creëer en ontwikkel gezonde en duurzame buurten.

De gezondheidszorg als strijd tegen ongelijkheid.

Versterk de rol van gezondheidspromotie.

Creëer veilige en gezonde jobs voor allen.

De aanpak op macro-level.

WERKINGSPRINCIPES

- Gelijk doen voor iedereen is ongelijkheid creëren (PU)
- Ken (begrijp, voel) de groepen waarmee je werkt
- Pak de sociale determinanten van gezondheid aan

WERKINGSPRINCIPES

- Het belang van sterke leiders die sociale ongelijkheid op de agenda zetten.
- Werk evidence-based. Wetenschap is fun en niet ver van je bed!
- Het belang van inzetten op kinderen.
- Equity (billijkheid) als centraal concept in alle activiteiten. Geen aparte doelstelling!
- Interdisciplinaire samenwerking over domeinen heen.
- Werk samen met lokale gemeenschappen en groepen
- Duurzaamheid voorop!
- Meet, monitor, evalueer en deel!
- Ga naar het stad- of gemeentehuis.

TAKE HOME MESSAGES

- Sociale verschillen in gezondheid zijn de wereld niet uit.
- Ze zijn terug te dringen !
- Actie nodig op verschillende terreinen.

Geef elk kind de beste start in het leven.

Geef iedereen de kans eigen talenten te ontwikkelen
en geef controle over zijn/haar eigen leven.

Equity, ook in beleid en dienstverlening.

Gezonde levensomstandigheden voor iedereen.

Creëer en ontwikkel gezonde en duurzame buurten.

De gezondheidszorg als strijd tegen ongelijkheid.

Versterk de rol van gezondheidspromotie.

Creëer veilige en gezonde jobs voor allen.

De aanpak op macro-level.

19

TAKE HOME MESSAGES

- Sociale verschillen in gezondheid zijn de wereld niet uit.
- Ze zijn terug te dringen !
- Actie nodig op verschillende terreinen.

Werkingsprincipes:

- Proportioneel universalisme als werkzaam principe!
- Zet je bril af en ga op zoek naar de kleinere stap.
- Ga op zoek naar de oorzaak van de oorzaken.

TAKE HOME MESSAGES

- Sociale verschillen in gezondheid zijn de wereld niet uit.
- Ze zijn terug te vinden in alle landen.
- Actie nodig op vele niveaus.

Werkingsprincipes

- Proportioneel en gericht op het probleem in principe!
- Zet je bril af en ga op zoek naar de kleinere stap.
- Ga op zoek naar de oorzaak van de oorzaken.

Sara Willems

Professor Equity in Health Care

VAKGROEP HUISARTSGENEESKUNDE EN EERSTELIJNSGEZONDHEIDSZORG

E Sara.Willems@ugent.be

T +32 9 332 36 12

 Ghent University

 @ugent

 Ghent University

www.ugent.be